

Пархомчук Олена Станіславівна

Штучний інтелект як мегатренд глобального розвитку

УДК 327(341.018.351.746.1)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-4.29>

Пархомчук Олена Станіславівна
доктор політичних наук, професор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
вул. Юрія Іллєнка, 36/1, Київ, Україна
ORCID: 0000-0001-6261-5380

Актуальність проблеми. Штучний Інтелект (ШІ) є найбільш важливим технологічним мегатрендом нашого часу. Його роль у глобальному розвитку набуває все більшого значення, оскільки він впливає на економіку, соціум, медицину, екологію, безпеку та інші аспекти людського життя.

Основною метою даного дослідження є вивчення та аналіз впливу ШІ на глобальний розвиток. Ми прагнемо проаналізувати його потенціал, визначити ключові виклики та переваги, які він приносить, а також розглянути шляхи оптимального використання цієї технології для досягнення сталого та гармонійного розвитку на планеті. Методи. Дослідження базується на аналізі актуальних даних та наукових джерел, включаючи статистичні дані, наукові статті, доповіді конференцій та аналітичні огляди. Методи аналізу дозволяють систематизувати та оцінити вплив ШІ на глобальний розвиток.

Результати дослідження. Дослідження вказує на значущий вплив ШІ на всі сфери життя: від покращення ефективності виробництва та розвитку медичних технологій до трансформації екологічних підходів та боротьби з глобальними викликами. Проте, поряд з можливостями, ШІ породжує етичні, правові та соціальні питання, які потребують ретельного вивчення та розробки стратегій для забезпечення балансу між інноваціями та загальним добробутом суспільства. Досягнення гармонійного використання ШІ є важливим завданням для сталого глобального розвитку у майбутньому.

Результати дослідження свідчать про важливий вплив Штучного Інтелекту (ШІ) як мегатренду на глобальний розвиток. Однак цей вплив супроводжується викликами, такими як етичні аспекти, конфіденційність даних, нерівність та безпека. Для подальшого розвитку важливо: створення міжнародних етичних нормативів для використання ШІ, щоб уникнути зловживань та захистити права та свободи особи; сприяння співпраці між країнами та міжнародними організаціями для обміну досвідом та координації використання ШІ для глобальних викликів; захист конфіденційності та безпеки, розробка міжнародних стандартів та політик для забезпечення безпеки та конфіденційності даних у світі зростаючого ШІ. Продовження цього дослідження може бути глибоке аналітичне дослідження впливу ШІ на конкретні сфери, розробка пропозицій щодо ефективного використання ШІ в міжнародних відносинах, а також моніторинг та аналіз динаміки розвитку ШІ та його впливу на глобальний розвиток.

Ключові слова: штучний інтелект, глобальний розвиток, міжнародні відносини, теорія міжнародних відносин, політичний лібералізм, політичний реалізм, міжнародні конфлікти, кібербезпека, кібервійни.

Вступ. В сучасному світі технологічні інновації та штучний інтелект стали не лише ключовими каталізаторами технологічного прогресу, але й невід'ємними складовими політичного, економічного та соціокультурного розвитку. Ці мегатренди перетинають межі традиційних дисциплін, відкриваючи широкі можливості для аналізу та перетворення сучасних політичних реалій. У цій статті буде розглянуто вплив технологічних інновацій, зокрема штучного інтелекту, на політичні процеси та динаміку міжнародних відносин, а також їх потенціал у вирішенні важливих глобальних викликів. Буде звернуто увагу на те, як ці технологічні зміни перетворюють політичну реальність та вимагають адаптації традиційних моделей управління та прийняття політичних рішень до нового технологічного ландшафту.

Метою статті є аналіз впливу технічних інновацій, зокрема штучного інтелекту, на сучасну політичну динаміку та глобальні відносини. Стаття спрямована на висвітлення ключових аспектів цього впливу та визначення потенціалу технологій для політичних процесів у сучасному світі. Акцен-

том статті є розгляд та аналіз, як технічні інновації, зокрема штучний інтелект, змінюють стратегії політичних акторів, масштаби комунікації та способи мобілізації громадськості.

Окрім того завданням цієї статті є розглянення відмінностей та подібності використання штучного інтелекту у сфері міжнародних відносин та з'ясування, як ці технології впливають на міжнародні відносини та глобальну безпеку, які глобальні проблеми можуть бути вирішені за допомогою штучного інтелекту та технологій, розгляд перспективи їх використання для досягнення сталого розвитку та збалансованого глобального розвитку.

Методи дослідження. Автор використовує декілька методів дослідження статті, такі як контент-аналіз – аналіз текстуального та мультимедійного контенту з метою виявлення ключових тем, тенденцій та образів, пов'язаних із впливом технічних інновацій та штучного інтелекту на політичну сферу; кейс-стаді: аналіз окремих випадків, які ілюструють вплив технологічних інновацій на політичні процеси та міжнародні відносини; системний аналіз – для вивчення та аналізу взаємодії різних

компонентів системи, що дозволяє зрозуміти комплексний вплив технічних інновацій та штучного інтелекту на політичну систему.

Виклад основного матеріалу. Сучасний світ перебуває на переломному етапі, де технологічні інновації, зокрема штучний інтелект, стають головними каталізаторами змін у різних сферах життя суспільства, в тому числі в галузі міжнародних відносин і світової політики.

Ще одна з галузей, яка значно перетворюється під впливом ШІ, є політика. Ця стаття присвячена дослідженню впливу технологічних інновацій на політичні процеси та їхню важливу роль у реформуванні сучасної політичної реальності.

Ще в 1983 році Д. Нейсбіт в своїй книзі «Мегатренди» використавши контент-аналіз зазначав, що тренди як коні, на ніх легше їхати туди, куди вони прямують. [10] Він визначив десять основних мегатрендів того часу, і першим він назвав перехід від індустріального суспільства до інформаційного. Він писав, що майбутнє за комп'ютеризацією і інформатизацією суспільства.

Друга половина ХХ століття, ознаменувалась технічними проривами в інформаційній сфері. В 1953 році інженер М.Купер, батьки якого емігрували з Ірпіння до США, виробляє в компанії «Motorola» перший мобільний телефон [4].

Штучний інтелект (ШІ) виникає у середині 20 століття, коли почали розробляти перші комп'ютери та програми для моделювання імітаційного мислення. Термін «штучний інтелект» був введений у 1956 році на конференції Дартмутського коледжу. З того часу розробка ШІ значно поширилася, включаючи навчання машин, розпізнавання образів та розуміння природних мов [8, с. 226].

Технологічні інновації, передусім штучний інтелект, революціонізують стратегії політичних акторів. Аналіз великих обсягів даних дозволяє краще розуміти виборчу базу та настрої громадськості. Політичні партії та кандидати можуть персоналізувати свою кампанію, адаптуючи її до конкретних груп населення. Це сприяє підвищенню ефективності та точності політичних стратегій, спрямованих на здобуття підтримки [2].

Технологічні інновації значно розширюють масштаби політичної комунікації. Соціальні мережі, онлайн платформи та мобільні додатки надають можливість політичним лідерам спілкуватися з великою аудиторією швидко та ефективно. Однак, важливо враховувати вплив алгоритмів, які керують відображенням інформації, щоб уникнути формування інформаційних «бульбашок» та забезпечити об'єктивне сприйняття [5].

Технологічні засоби дозволяють створювати нові форми мобілізації громадськості. Від електронних петицій до краудфандінгу для політичних кампаній – технології роблять участь громадськості в політичних процесах більш доступною та ефек-

тивною. Також, інтерактивність онлайн-платформ сприяє залученню молоді до політичних обговорень та активної участі у громадському житті.

Штучний інтелект (ШІ) у сфері глобальної політики та безпеки представляє собою істотний каталізатор для трансформації традиційних підходів. Ці технології мають потенціал не тільки оптимізувати процеси, але й перетворити спосіб мислення та прийняття стратегічних рішень у сучасній політичній реальності.

ШІ аналізує величезні обсяги даних, включаючи новини, соціальні медіа, економічні показники та інші джерела. Це дозволяє створювати точні прогнози щодо динаміки міжнародних конфліктів, економічних тенденцій, а також впливу політичних рішень. ШІ може використовуватися для моделювання політичних сценаріїв та їхнього впливу на світову арену. Це дозволяє лідерам та аналітикам аналізувати можливі наслідки та обирати найкращі стратегії.

Системи штучного інтелекту можуть надати політикам матеріали для аналізу та рекомендації для кращого прийняття рішень. Це полегшує розробку ефективних політичних стратегій та дозволяє більш обдуманно впливати на глобальні події. Він сприяє оптимізації використання ресурсів у глобальних справах, включаючи фінанси, енергію та природні ресурси. Це важливо для сталого розвитку та збереження середовища.

Урахування цих аспектів та вдосконалення використання штучного інтелекту у глобальній політиці може мати значущий вплив на міжнародні відносини та сприяти досягненню більш стійкого та співпрацюючого світу. Однак, важливо також враховувати етичні та безпекові аспекти для забезпечення стабільності та впевненості в використанні штучного інтелекту на міжнародній арені. Штучний інтелект (ШІ) та сучасні технології мають непередбачуваний потенціал для розв'язання найскладніших глобальних проблем, які стоять перед сучасністю. Ці інновації відкривають шляхи до досягнення сталого розвитку та збалансованого глобального росту [6].

Технологічні інновації і цифрова трансформація відіграють важливу роль у сучасному контексті міжнародних відносин. Існує декілька аспектів, які підкреслюють їх важливість. По-перше технології, такі як соціальні медіа, месенджери та відеозв'язок, дозволяють миттєво обмінюватися інформацією між державами, дипломатами та громадськістю. Це спрощує комунікацію, сприяє швидкому реагуванню на події та забезпечує зближення народів та культур. По-друге, цифрові технології дозволяють громадянам брати участь у політичному процесі через електронне голосування, петиції та онлайн-консультації. Це зміцнює демократичні процеси, забезпечує більшу відкритість та участь громадян. По-третє, технологічні інновації сприяють

розвитку електронної комерції, що розширює можливості міжнародної торгівлі та забезпечує ефективнішу діяльність бізнесу. Крім того, цифрові технології сприяють розвитку нових галузей, таких як штучний інтелект, Інтернет речей та блокчейн, що впливає на глобальну економіку та змінює підходи до міжнародної співпраці. По-четверте, зростання цифрової залежності призводить до збільшення загроз кібербезпеці [1]. Держави повинні активно працювати над захистом своїх критичних інфраструктур, даних та систем від кібератак. Технологічні інновації також створюють нові можливості для проведення кібервійни та маніпуляцій інформацією, що вимагає розробки відповідних стратегій та політичних рішень. По-п'яте, світ стикається зі складними глобальними викликами, такими як зміна клімату, пандемії, тероризм та міграційні кризи [3]. Технології та цифрова трансформація можуть служити інструментами для виявлення, аналізу та вирішення цих проблем на міжнародному рівні.

Таким чином, технологічні інновації та цифрова трансформація відкривають нові можливості та виклики у сфері міжнародних відносин. Держави, організації та індивіди повинні адаптуватися до цих змін та активно співпрацювати, щоб забезпечити стійкий розвиток та збереження безпеки в глобальному світі.

Ступінь розробки проблеми. Розвиток ШІ не міг не привернути уваги теоретиків міжнародних відносин. Ціла низка вчених займається впливом ШІ на теорію і практику міжнародних відносин.

Наукова школа реалізму у міжнародних відносинах ставить акцент на концепцію влади, інтересів та безпеки в контексті міжнародної політики. Відомо, що традиційний реалізм, особливо структурний, акцентує увагу на розподілі влади між національними державами, конфліктах і балансі сил як основних детермінантах міжнародного порядку. Щодо штучного інтелекту, деякі теоретики реалізму вказують, що він може бути розглянутий як новий елемент у геополітичних стратегіях та в сфері національної безпеки. Штучний інтелект може впливати на збір та аналіз інформації, прийняття рішень у кризових ситуаціях, а також на мілітарні технології та зброю.

Серед дослідників слід зазначити Бхасо Ндзедзе, завідувача кафедри політики та міжнародних відносин в Університеті Йоганнесбурга. Його дослідження та академічна діяльність охоплюють різні аспекти політичних наук та міжнародних відносин, з фокусом на вплив штучного інтелекту на ці сфери та їх етичні аспекти. Він досліджує вплив штучного інтелекту на теорію міжнародних відносин, зокрема різні аспекти того, як штучний інтелект може змінювати стратегії взаємодії міжнародних акторів, вирішення конфліктів, аналіз геополітичних та економічних процесів, а також вплив на безпеку та міжнародну політичну динаміку [11].

Наукова школа лібералізму робить акцент на співпрацю, міжнародний порядок, роль міжнародних інституцій, прав людини та важливість вільної торгівлі. Ліберали підкреслюють роль міжнародних угод, дипломатії та міжнародних організацій у сприянні мирному співіснуванню. У відношенні до штучного інтелекту, лібералізм зазвичай підходить до нього з оптимізмом. Ліберали вважають, що штучний інтелект може сприяти співпраці та розвитку технологій, що полегшують життя людей та сприяють глобальній стабільності. Штучний інтелект розглядається як інструмент для вирішення складних світових проблем, таких як зміна клімату, боротьба з хворобами та нерівність. Також акцентується увага на важливості етичного регулювання розробки та застосування штучного інтелекту з урахуванням прав та свобод людини. Отже, в ліберальному підході підтримується конструктивний взаємозв'язок між розвитком штучного інтелекту та сприятливим міжнародним співробітництвом [11].

Реалісти та ліберали мають різні погляди на роль та вплив штучного інтелекту в міжнародних відносинах. Реалісти розглядають міжнародну систему як анархічну, де держави змагаються за владу та вплив. Їм цікаві можливості штучного інтелекту для посилення військової потужності та геополітичного впливу. Ліберали бачать можливості співпраці та глобального розвитку завдяки штучному інтелекту. Вони підкреслюють важливість міжнародних стандартів та спільних угод у галузі штучного інтелекту для гармонійного розвитку.

Щодо сприйняття сили та влади, реалісти більше фокусуються на використанні штучного інтелекту для зміцнення національних інтересів та забезпечення безпеки, включаючи військові застосування технологій штучного інтелекту. Ліберали бачать потенціал штучного інтелекту для співпраці та вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату та глобальні економічні нерівності [7].

В питаннях регулювання та етики реалісти більше зосереджені на внутрішньодержавному використанні штучного інтелекту, не завжди надаючи пріоритет міжнародним стандартам та регулюванню. Ліберали бачать потребу в глобальному етичному регулюванні розробки та застосування штучного інтелекту, враховуючи права та свободи людини.

Ці різниці в підходах відображають загальні принципи реалістичної та ліберальної традиції в міжнародних відносинах, адаптовані до сучасного виклику розвитку штучного інтелекту. Точки зору дослідників можуть відрізнятися в залежності від конкретних теоретичних уявлень. Однак багато вчених визнають, що штучний інтелект впливає на міжнародну політику та геополітичні зрушення, обговорюючи його в контексті сучасних міжнародних відносин та безпеки [9].

Технологічні інновації та цифрова трансформація мають значний вплив на глобальну політику та міжнародні відносини. Автор пропонує звернутись до деяких аспектів цього впливу. Насамперед, це зміна комунікаційних засобів і вплив на дипломатію. Інформаційні технології та соціальні медіа дозволяють державам та дипломатам ефективніше спілкуватися, обмінюватися думками та ідеями, взаємодіяти з громадськістю. Це створює нові можливості для глобальної дипломатії, публічної дипломатії та міжнародного спілкування.

Другий аспект – це вплив на глобальну безпеку. З одного боку, технологічні інновації забезпечують нові можливості для покращення безпеки та запобігання конфліктам. Наприклад, цифрові технології можуть бути використані для моніторингу, прогнозування та реагування на кризові ситуації. З іншого боку, вони також створюють нові загрози, пов'язані з кібербезпекою, кібершпигунством та кібератаками, що вимагають міжнародного співробітництва та розвитку відповідних норм та політик.

Третій аспект – вплив на економічні відносини. Цифрова трансформація руйнує традиційні географічні бар'єри і створює нові можливості для міжнародної торгівлі та економічного співробітництва. Електронна комерція, електронне платіжництво та глобальні цифрові платформи забезпечують нові канали для бізнесу, збільшуючи доступ до ринків і сприяючи зростанню міжнародного бізнесу.

Вплив на глобальні виклики як один з аспектів також згадується автором. Технологічні інновації допомагають вирішувати глобальні проблеми, такі як зміна клімату, охорона навколишнього середовища, охорона здоров'я та боротьба зі світовими пандеміями. Цифрові технології дозволяють збирати та аналізувати великі обсяги даних, розробляти моделі прогнозування та сприяти глобальному співробітництву у вирішенні цих проблем.

Також не слід забувати як один з аспектів вплив на геополітичну конкуренцію. Технологічні інновації стають предметом геополітичної конкуренції між державами. Країни змагаються за лідерство у сфері штучного інтелекту, кібербезпеки, квантових технологій та інших стратегічно важливих сферах. Це впливає на геополітичні відносини, альянси та конфлікти між країнами.

Всі ці аспекти свідчать про те, що технологічні інновації та цифрова трансформація мають суттєвий вплив на глобальну політику та міжнародні відносини, змінюючи спосіб взаємодії, конкуренції, співпраці та вирішення глобальних проблем.

Щодо назв штучних інтелектів, існує багато систем і платформ, які використовують штучний інтелект для різних цілей. Такі як IBM Watson – американська платформа штучного інтелекту та когнітивних обчислень, яка використовується для аналізу даних, розпізнавання мови, виявлення патернів та розуміння природної мови; Google DeepMind –

це британсько-американська компанія, що спеціалізується на розробці систем штучного інтелекту, їхній найвідоміший проект – AlphaGo, комп'ютерна програма, яка здобула перемогу над чемпіоном гри в Го; Amazon Alexa – це голосовий асистент, розроблений компанією Amazon, який використовує штучний інтелект для розпізнавання мови, пошуку інформації та виконання різних завдань; Microsoft Cortana – це особистий асистент, розроблений компанією Microsoft, який використовує штучний інтелект для надання інформації, контролю пристроїв та взаємодії з користувачами; Tesla Autopilot – це система автоматизованого водіння в автомобілях Tesla, яка використовує штучний інтелект для аналізу даних з сенсорів та прийняття рішень щодо керування автомобілем; Netflix рекомендації – Netflix використовує штучний інтелект для аналізу ваших переглядів та звичок перегляду, щоб рекомендувати вам фільми та серіали, які вам можуть сподобатися; Siri – це голосовий асистент, розроблений компанією Apple, який використовує штучний інтелект для розпізнавання мови, відповіді на запитання та виконання завдань на пристроях Apple; IBM Watson for Oncology – це система штучного інтелекту, розроблена IBM, яка використовується у медицині для аналізу медичних даних та надання рекомендацій щодо лікування онкологічних захворювань; Google Translate – Google Translate використовує штучний інтелект для перекладу текстів та мовних виразів між різними мовами; Facebook Facial Recognition – Facebook використовує штучний інтелект для розпізнавання обличчя у фотографіях та позначення людей на зображеннях.

Ці приклади показують широкий спектр застосування штучного інтелекту в різних сферах, від автомобільної промисловості до медицини та соціальних мереж. Штучний інтелект продовжує розвиватись, і його можливості стають все більш розширеними. Водночас, вчені не можуть гарантувати, що ШІ не візьме нвад ними верх. До того ж ШІ не знайомі поняття етики і моралі (7).

Соціальні медіа та комунікаційні платформи суттєво впливають на дипломатичну діяльність та публічну дипломатію. Соціальні медіа та комунікаційні платформи дозволяють дипломатам спілкуватися безпосередньо з громадськістю та іншими дипломатичними представниками по всьому світу. Це збільшує можливості для обміну інформацією, донесення позицій та будує мости між народами. Соціальні медіа стали важливим інструментом для публічної дипломатії, яка передбачає взаємодію дипломатичних представників з громадськістю та створення позитивного образу своєї країни. Дипломати можуть використовувати соціальні мережі для розповсюдження повідомлень, відеоматеріалів, інтерв'ю та створення діалогу зі своїми аудиторіями. Соціальні медіа дозво-

ляють дипломатам оперативно реагувати на події та швидко поширювати повідомлення. Інформація може поширюватися миттєво і досягати широкої аудиторії в режимі реального часу. Це дозволяє дипломатам активно залучатися до глобальних дискусій та впливати на суспільну думку. Соціальні медіа можуть також створювати виклики для дипломатії, оскільки дипломати повинні бути готові реагувати на спалахи конфліктів, фейкову інформацію, дезінформацію та віральні теми, які можуть вплинути на міжнародні відносини. Соціальні медіа надають доступ до значної кількості інформації, включаючи висловлювання дипломатів, політичні позиції, коментарі експертів та міжнародні новини. Це дозволяє дипломатам бути краще освіченими та знаходити спільні точки зору з іншими представниками інших держав.

Висновки. Приходимо до висновку, що соціальні медіа та комунікаційні платформи мають значний вплив на дипломатичну діяльність та публічну дипломатію, розширюючи комунікаційні можливості та створюючи нові виклики для дипломатів.

Технологічні інновації та штучний інтелект на сучасному етапі є не просто трендами, а мегатрендами, що перетворюють усі сфери життя суспільства та глобальну економіку. Зокрема, дві ключові сфери впливу технологічних інновацій і штучного інтелекту – це медична та екологічна.

Сучасний світ переживає значний вплив технічних інновацій та штучного інтелекту на міжнародну політику. Ці технологічні мегатренди перетворюють способи міжнародних відносин, геополітичні стратегії та взаємодії між країнами.

Зростання технологій, включаючи штучний інтелект, породжує нові виклики у сфері кібербезпеки та можливість кібервійни. Країни тепер мають бути відкриті до ефективних міжнародних договорів та нормативного регулювання, щоб забезпечити стійкість та безпеку в цифровій сфері. За допомогою штучного інтелекту можна створювати та розповсюджувати дезінформацію та маніпулювати громадською думкою. Це вимагає ефективних заходів регулювання та співпраці міжнародних організацій для боротьби з фейками та маніпуляціями.

Штучний інтелект може полегшити аналіз складних міжнародних проблем та сприяти дипломатичним вирішенням конфліктів. Але важливо забезпечити прозорість, етичність та відкритість у використанні штучного інтелекту в цілях сприяння миру та співпраці.

Розвиток технологій та штучного інтелекту перетворює геополітичні стратегії країн у боротьбі за технологічне лідерство. Ефективне використання цих технологій сприяє зростанню економічній потужності країн та впливу на міжнародні партнерства.

Для ефективного використання технологій та штучного інтелекту необхідна глобальна співпраця та розробка міжнародних стандартів та прин-

ципів регулювання для забезпечення мирного та стійкого світу.

В цілому, технічні інновації та штучний інтелект впливають на міжнародну політику, змінюючи парадигми відносин між країнами та вимагаючи нових підходів до забезпечення глобальної стабільності, безпеки та співпраці.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дячук В. Штучний інтелект: що це і яку несе небезпеку. 2018. Lifestyle 24. URL: https://24tv.ua/techno/shtuchniy_intelekt_shho_tse_i_yaku_nese_nebezpeku_n914662
2. Улянівський Т. Штучний інтелект – це продовження еволюції. ZBRUC. 2017. URL: <https://zbruc.eu/node/71907>
3. Benen S. For 14th straight week, unemployment filings top 1 million. MSNBC. June 25, 2020. URL: <https://www.msnbc.com/rachel-maddow-show/14th-straight-week-unemployment-filings-top-1-million-n1232091>.
4. Cellan-Jones R. Stephen Hawking warns artificial intelligence could end mankind. URL: <https://www.bbc.com/news/technology-30290540>.
5. Keynes J. «Economic Possibilities for our Grandchildren» (1930), in *Essays in Persuasion* (New York : Harcourt Brace, 1932), 358–373. URL: https://assets.aspeninstitute.org/content/uploads/files/content/upload/Intro_and_Section_I.pdf
6. M.I.T. Plans College for Artificial Intelligence, Backed by \$1 Billion. URL: <https://www.nytimes.com/2018/10/15/technology/mit-college-artificial-intelligence.html>.
7. Marwala T. Introduction to Artificial Intelligence, Game Theory, and Mechanism Design in Politics. pp. 1–10. August 2023.
8. McCarthy J. The Question of Artificial Intelligence: Philosophical and Sociological Perspectives. In *Annals of the History of Computing*. No. 3 (1988): 224–229 p.
9. Moshe Y. The Consequences of Machine Intelligence. Atlantic. October 25, 2012. URL: <http://www.theatlantic.com/technology/archive/2012/10/the-consequences-of-machine-intelligence/264066>.
10. Naisbitt J. *Megatrends: Ten New Directions Transforming Our Lives* Hardcover. Warner Books, Inc. First Edition. 1982. 290 p.
11. Ndzendze B., Marwala T. *Artificial Intelligence and International Relations Theories*. Springer Nature Singapore. 2023.
12. Vatican joins IBM, Microsoft to call for facial recognition regulation (2020). URL: <https://www.reuters.com/article/us-vatican-artificial-intelligence/pope-to-endorse-principles-on-ai-ethics-with-microsoft-ibm-idUSKCN20M0Z1>

REFERENCES:

1. Diachuk V. (2018). Shtuchnyi intelekt: shcho tse i yaku nese nebezpeku. [Artificial Intelligence what it is and what danger it brings]. Lifestyle 24. URL: https://24tv.ua/techno/shtuchniy_intelekt_shho_tse_i_yaku_nese_nebezpeku_n914662
2. Ulianiivskiyi T. (2017). Shtuchnyi intelekt – tse prodovzhenia evoliutsii. [Artificial Intelligence is a continuation of evolution]. ZBRUC. URL: <https://zbruc.eu/node/71907>

3. Benen S. (2020). For 14th straight week, unemployment filings top 1 million. MSNBC, June 25, 2020. URL: <https://www.msnbc.com/rachel-maddow-show/14th-straight-week-unemployment-filings-top-1-million-n1232091>.

4. Cellan-Jones R. (2014) Stephen Hawking warns artificial intelligence could end mankind. URL: <https://www.bbc.com/news/technology-30290540>.

5. Keynes J. Economic Possibilities for our Grandchildren. New York: Harcourt Brace. 358-373 p. URL: https://www.aspeninstitute.org/wp-content/uploads/files/content/upload/Intro_and_Section_I.pdf

6. M.I.T. Plans College for Artificial Intelligence, Backed by \$1 Billion. (2018). URL: <https://www.nytimes.com/2018/10/15/technology/mit-college-artificial-intelligence.html>.

7. Marwala T. (2023). Introduction to Artificial Intelligence, Game Theory, and Mechanism Design in Politics. pp. 1–10.

8. McCarthy J. (1988). The Question of Artificial Intelligence: Philosophical and Sociological Perspectives. In *Annals of the History of Computing*. No. 3: 224–229 p.

9. Moshe Y. (2012). The Consequences of Machine Intelligence. *Atlantic*. URL: <http://www.theatlantic.com/technology/archive/2012/10/the-consequences-of-machine-intelligence/264066>.

10. Naisbitt J. (1982). *Megatrends: Ten New Directions Transforming Our Lives Hardcover*. Warner Books, Inc. First Edition. 290 p.

11. Ndzendze B., Marwala T. (2023). *Artificial Intelligence and International Relations Theories*. Springer Nature Singapore.

12. Vatican joins IBM, Microsoft to call for facial recognition regulation (2020). URL: <https://www.reuters.com/article/us-vatican-artificial-intelligence/pope-to-endorse-principles-on-ai-ethics-with-microsoft-ibm-idUSKCN20M0Z1>

Artificial intelligence as a megatrend of global development

Parkhomchuk Olena Stanislavivna

Doctor of Political Sciences, Professor
Educational and Scientific Institute
of International Relations
of Taras Shevchenko National University
of Kyiv
Yurii Illienka str., 36/1, Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6261-5380

Resume. The urgency of the problem. Artificial Intelligence (AI) is the most important technological megatrend of our time. Its role in global development is becoming increasingly important as it affects the economy, society, medicine, ecology, security and other aspects of human life.

The main goal of this study is to study and analyze the impact of AI on global development. We aim to analyze its potential, identify the key challenges and benefits it brings, and consider ways to optimally use this technology to achieve sustainable and harmonious development on the planet.

Methods. The research is based on the analysis of current data and scientific sources, including statistical data, scientific articles, conference reports and analytical reviews. The methods of analysis allow to systematize and evaluate the impact of AI on global development.

Research results. The study points to the significant impact of AI on all areas of life: from improving production efficiency and developing medical technologies to transforming environmental approaches and combating global challenges. However, along with the opportunities, AI raises ethical, legal and social issues that require careful study and the development of strategies to ensure a balance between innovation and the general well-being of society. Achieving the harmonious use of AI is an important challenge for sustainable global development in the future.

The results of the study indicate the important impact of Artificial Intelligence (AI) as a megatrend on global development. However, this impact comes with challenges such as ethical aspects, data privacy, inequality and security. For further development, it is important to: create international ethical standards for the use of AI to avoid abuses and protect individual rights and freedoms; promoting cooperation between countries and international organizations to share experiences and coordinate the use of AI for global challenges; protecting privacy and security, developing international standards and policies to ensure data security and privacy in a world of growing AI. The continuation of this research can be an in-depth analytical study of the impact of AI on specific areas, the development of proposals for the effective use of AI in international relations, as well as monitoring and analysis of the dynamics of AI development and its impact on global development.

Key words: artificial intelligence, global development, international relations, theory of international relations, political liberalism, political realism, international conflicts, cyber security, cyber wars.